

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Pfv.VI.20.405/2013/5.szám

A Kúria a dr. Szántó Gellért ügyvéd által képviselt felperesnek a személyesen eljáró II. r. és a Helfrichné dr. Burai Márta ügyvéd által képviselt III. r. alperesek ellen 2.250.000 forint és járulékai megfizetése iránt a Városi Bíróság előtt 2.P.20.333/2010. szám alatt indított és másodfokon a Törvényszék 1.Pf.25.467/2012/5. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán tárgyaláson kívül meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a III. r. alperesnek 15 napon belül 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 225.000 (kettőszáz-huszonötezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes jogelődje mint kölcsönadó és az I. - III. r. alperesek között 2006. november 19-én írásban kölcsönszerződés jött létre. A felperes jogelődje 3.000.000 forint kölcsönt nyújtott az I. r. alperes Kft. részére és a kölcsön visszafizetéséért a II. és a III. r. alperes is kötelezettséget vállalt. A felek úgy állapodtak meg, hogy amennyiben a Kft. a kölcsönt nem fizetné vissza úgy elsőként az ügyvezető, majd ennek eredménytelensége esetén a Kft. tagjai vállalnak - az okirat szerint - készfizető kezességet. A Kft. tagjai közül a III. r. alperes írta alá a megállapodást. A II. r. alperes a Kft. ügyvezetője és tagja volt. A 2006. december 19-én a felperesi jogelőd és a II. r. alperes a kölcsön lejáratát idejét egy

évvel meghosszabították és megállapították, hogy a fennálló tartozás 2.250.000 forint. Ezt a megállapodást a III. r. alperes nem írta alá. Ezen a megállapodás alapján teljesítés nem történt.

A felperes jogelődje 2010. május 21-én kérte fizetési meghagyás kibocsátását mindhárom alperes ellen. A perré alakult eljárásban azonban az I. r. alperessel szembeni keresetétől elállt figyelemmel arra, hogy az I. r. alperest még a perindítást megelőzően, 2010. május 11. napján törölték a cégnyilvántartásból felszámolási eljárás lefolytatását követően.

A felperes jogelődje 2011. március 7-én írásbeli megállapodással a követelését a felperesre engedményezte.

A felperes módosított kereseti kérelmében a II. - III. r. alpereseket egyetemlegesen kérte kötelezni 2.250.000 forint tőke és ennek 2008. október 19. napjától járó évi 20 % kamata megfizetésére, továbbá a perköltség viselésére. Abban az esetben, ha a bíróság az egyetemlegesség megállapítását nem látná lehetségesnek kérte, hogy az II. r. alperessel szembeni végrehajtás részbeni vagy egészbeni eredménytelensége esetén a III. r. alperest kötelezze a bíróság a fennmaradt összeg megfizetésére.

A II. r. alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a felperes jogelődje, a hitelező olyan kijelentést tett a részére, amellyel elismerte a kölcsön visszafizetésének megtörténtét. Miután részletekben teljesített és azt nem tartotta számon, csak a felperesi jogelőd tudhatta, hogy a kölcsön visszafizetése mikor történt meg.

A III. r. alperes szintén a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy sortartó kezességet vállalt. Hivatkozott arra, hogy tudomása szerint a II. r. alperes visszafizette a hitelt a felperesi jogelődnek. Utalt arra is, hogy őt a perindítás előtt a felperes nem szólította fel teljesítésre.

Az elsőfokú bíróság a II. r. alperest kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2.250.000 forintot és ennek 2008. október 19. napjától a kifizetés napjáig járó 20 % kamatát. Arra az esetre, ha a követelés a II. r. alperestől részben vagy egészben behajthatatlan lenne, a bíróság a III. r. alperest is kötelezte a fenti összegből még fennálló tartozás megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy a szerződésben a felek hogyan állapodtak meg a kölcsön visszafizetéséről és megállapította, hogy a 2006. november 19-i szerződés szövege ellentmondásos. Ez ugyanis készfizető kezességet tartalmaz, ugyanakkor sorrendet is megállapít a teljesítésre. A hitelező tanúkénti meghallgatása során a II. -

III. r. alperesekkel egyezően nyilatkozott arról, hogy a felek között sortartó kezesség kikötésére került sor. A Ptk. 274. § (1) bekezdése alapján a kezes mindaddig megtagadhatja a teljesítést, amíg a követelés behajtható a kötelezettől és az olyan kezeseiktől, akik őt megelőzően reá tekintet nélkül vállaltak kezességet. Az adós Kft. felszámolással megszűnt, a követelés nem térült meg. A III. r. alperes nem tudta azt bizonyítani, hogy a 2007. december 19-i határidő hosszabbítás más kölcsönügyletre vonatkozott volna. A II. r. alperes részéről ebben az okiratban tartozáselismerés történt a Ptk. 242. § (1) bekezdésének megfelelően.

A kölcsön visszafizetését sem tudta a bíróság szerint a III. r. alperes bizonyítani. A II. r. alperes azt állította, hogy az adós könyvelésébe a kölcsön nem szerepelt, így a törlesztések sem szerepeltek benne. Az elsőfokú bíróság a kifejtettekre tekintettel a III. r. alperest attól függően marasztalta, hogy a II. r. alperessel szemben megkísérelt behajtás eredményre vezet-e. Ugyanakkor a perköltség viselésére a III. r. alperest a bíróság nem kötelezte, mert a III. r. alperest a perindítás előtt teljesítésre nem szólította fel a hitelező.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes, és a III. r. alperes nyújtott be fellebbezést. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a nem fellebbezett részében nem érintette, fellebbezett részében pedig részben megváltoztatta és a III. r. alperessel szemben előterjesztett keresetet elutasította. Utalt arra, hogy a fellebbezési kérelmek és ellenkérelmek korlátai között vizsgálta felül az elsőfokú ítéletet, így a II. r. alperest marasztaló, illetve a keresetet elutasító rendelkezéseket nem érintette.

A másodfokú bíróság a III. r. alperes fellebbezését megalapozottnak találta. Utalt a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 37. § (3) bekezdésében foglaltakra, amely szerint a felszámolás közzététele előtt keletkezett pénzkövetelések megszűnését eredményezi, amennyiben a felszámolási eljárásban a törvényben meghatározott határidőn belül azt nem jelentik be a felszámolónak. A felperesi jogelőd a felszámolási eljárásban az adóssal szemben az igényét nem jelentette be, azt nem érvényesítette, így a hitelezői követelése a törvény erejénél fogva elenyészett.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a másodfokú bíróság szerint, hogy a szerződésben az alperesek sortartó kezességet vállaltak, így a főkötelezettel együttesen perelhetők voltak, ugyanakkor a sortartás miatt a jogosultnak a követelése adóssal szembeni behajthatatlanságát igazolnia kellett volna. A Ptk. 273. §-a alapján a kezesség járulékos jellegű, tehát ha a főkötelezettel szemben jogvesztés következik be, ez kihat a járulékos felelősséget vállaló személyekre is. Ezt rögzíti a Legfelsőbb Bíróság 1/2010.

PJE határozata is. Mivel a felperesi jogelőd a Kft-vel mint adóssal szemben a felszámolási eljárásban hitelezői igényt nem érvényesített, így a Kft-vel szembeni jogvesztése kihat a járulékos kötelezettekre is, vagyis az ő kötelezettségük is megszűnt. A III. r. alperes ellen érvényesített igény tehát megalapozatlan.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben a III. r. alperes kötelezését is kérte azzal, hogy ha a II. r. alperestől a követelés részben vagy egészben behajthatatlan, úgy a III. r. alperes köteles helytállni a még fennálló tartozásért. A felperes szerint a másodfokú bíróság téves jogértelmezésén alapszik a jogerős ítélet. A felperesi jogelőd ugyanis az elévülési időn belül érvényesítette a kötelezettel és a kezesekkel szemben a követelését, először fizetési meghagyással, majd az ellentmondás következtében peres eljárás útján. A bíróság a Ptk. 276. § (2) bekezdését helytelenül értelmezte. Ez azt tartalmazza, hogy a kezes akkor szabadul fel, amennyiben a jogosult lemond a követelését biztosító olyan jogról, amely alapján a kezes kielégítést kaphatott volna, vagy a követelés a jogosult hibájából egyébként behajthatatlanná vált. A felperesi jogelőd azonban nem mondott le a jogáról és nem volt várható, hogy a Kft-től bármi is behajtható lenne, mivel a cégnek semmiféle vagyona nem volt, még a felszámolási költségek fedezete sem volt meg. A felperes ebben a körben jogesetekre hivatkozott. A felperes szerint a kezesi felelősségnek az a lényege, hogy az adós kiesése esetén, függetlenül a kiesés módjától és indokától a kezes áll helyt. Nincs ezért jelentősége annak, hogy a felszámolási eljárásban történt-e igénybejelentés. Ez az adós vagyonának hiányában csak felesleges készpénzkiadást jelentett volna a felperesi jogelődnek.

A III. r. alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

Miután arra a III. r. alperes ellenkérelme utal, a Kúria ítéletének indokolásában elsőként azt rögzíti, hogy a felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálat nélküli hivatalbóli elutasítására nem kerülhetett sor, mivel a felülvizsgálati eljárásban a vagyoni jogi ügyekben a 3.000.000 forintot meghaladó értékhatárt megállapító törvényi rendelkezésekhez fűzött átmeneti szabályok arra nem adnak lehetőséget. (2012. évi CXVII. törvény 17. § (1) bekezdésével módosított 1952. évi 22. törvényerejű rendelet 24. §).

Érdemben a felülvizsgálati kérelem a III. r. alperes felelősségének megállapíthatóságával foglalkozik. A Kúria minden tekintetben egyetért a másodfokú bíróság jogi álláspontjával és a jogerős ítéletben kifejtettekkel. A II. - III. r. alperesek a Ptk. 274. § (1) bekezdése szerinti sortartó kezességet vállaltak. Ebből

következően a kezes mindaddig megtagadhatja a teljesítést, amíg a követelés az őt megelőzően kötelezettséget vállaltól behajtható. A sortartó kezesség esetén tehát a hitelezőnek elsősorban a kötelezettől kell megkísérelnie a követelés behajtását, majd ezt követően fordulhat a kezesek ellen. Abban az esetben, ha az adós Kft. bármilyen okból jogutód nélkül megszűnik anélkül, hogy a felperes a követelését érvényesítette volna, a kezesség járulékos jellegéből adódóan a Ptk. 273. § (1) bekezdésére figyelemmel a sortartó kezességet vállaló személyekkel szemben már nem léphet fel.

Speciális helyzetet teremt a Cstv. szabályozása felszámolási eljárás esetén, amely a 37. § (3) bekezdésében kifejezetten kimondja, hogy a követelés bejelentésének elmulasztásához a hitelezői igény elenyészésének jogkövetkezménye fűződik. A felperes nem vitatottan a felszámolási eljárásban az adóssal szemben igényt nem érvényesített, az adós jogalanyiséga megszűnt, vele szemben a követelés már nem érvényesíthető. A kezesség járulékos jellegéből következően ezért ezt az igényt a felperes a sortartó kezességet vállaló személyekkel, így a III. r. alperessel szemben sem érvényesítheti. Az 1/2010. (VII.30.) PJE a készfizető kezességvállalás esetén is csak akkor lát lehetőséget az igényérvényesítésre, ha a hitelező a főkötelezettel szemben bekövetkező jogvesztését megelőzően már pert indított a készfizető kezes ellen.

A felperes alaptalanul hivatkozik arra, hogy a felszámolási eljárásban a hitelezői igényérvényesítés számára költségekkel járt volna. A Cstv. 46. § (8) bekezdése szerint ugyanis abban az esetben, ha a hitelező igénye előreláthatóan a felszámolási eljárásban nem fog megtérülni, a hitelező kérésére a felszámoló nyilvántartásba vétel és regisztrációs díj megfizetése nélkül igazolja a követelés bejelentésének tényét.

A kifejtettek alapján a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért a Kúria a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül eljárva, a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint azt hatályában fenntartotta.

A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperest a III. r. alperesnek a felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megfizetésére. Ennek összegét a Kúria a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján az ügyvédi munkával arányban állóan határozta meg azzal, hogy az az általános forgalmi adót is tartalmazza.

A felperes a felülvizsgálati eljárásban személyes költségmentességben részesült, így az illetekekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése, illetve a 6/1986. (VI.26.) IM

rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az általa le nem
rót felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2013. november 26.

Dr. Kollár Márta s.k. a tanács elnöke, Tamáné dr. Nagy Erzsébet
s.k. előadó bíró, Dr. Puskás Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő